

บทที่ 5

การเสียภาษี

โดยทั่วไปแล้ว เมื่อมีการส่งออกหรือนำเข้าสินค้าผู้ส่งออกหรือนำเข้าจะต้องเสียภาษีขาออกหรือภาษีขาเข้าแล้วแต่กรณีเว้นแต่จะมีกฎหมายยกเว้นไม่ต้องเสียภาษี

มาตรา 5 แห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 บัญญัติไว้ว่า

“ ของใดที่ระบุอัตราอากรทั้งตามราคาและตามสภาพ ให้เสียอากรในอัตราที่คิดเป็นเงินสูงกว่า “

ปัจจุบันการจัดเก็บภาษีศุลกากร แบ่งออกเป็น 3 วิธีคือ เก็บตามราคาเป็นร้อยละของราคาของ เรียกว่า อัตราอากรตามราคา เก็บตามหน่วยปริมาณของเรียกว่า อัตราตามสภาพและเก็บทั้งอัตราตามราคาและตามสภาพโดยอัตราอากรใดเป็นเงินสูงกว่าให้เก็บในอัตรานั้น เรียกว่า อัตราผสม

ก. อัตราอากรตามราคา (Ad valorem) ได้แก่ อัตราอากรตามราคาของ เป็นร้อยละของราคาของที่นำเข้าและส่งออก ได้กำหนดขึ้นเป็นอัตราแน่นอนไว้ ค่าภาษีจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับราคาของ ถ้าราคาของสูงค่าภาษีที่เรียกเก็บก็มาก ถ้าราคาของต่ำค่าภาษีที่เรียกเก็บน้อย เช่น ยารักษาโรคกำหนดอัตราอากรตามราคาไว้ร้อยละ 10 เครื่องรับวิทยุกำหนดอัตราอากรตามราคาไว้ร้อยละ 60 หรือ เครื่องสำอางกำหนดอัตราอากรตามราคาไว้ร้อยละ 100 เป็นต้น

ข. อัตราอากรตามสภาพ (Specific) เป็นอัตราที่เรียกเก็บตามหน่วยปริมาณของ คือ น้ำหนัก ปริมาตร ความยาว หรือจำนวน กำหนดขึ้นตามความเหมาะสมกับของนั้น ๆ เช่น หมึก ถ้าไม่เหลวเก็บอากรขาเข้าตามน้ำหนัก กิโลกรัมละ 2 บาท ถ้าเหลวเก็บอากรตามปริมาตร ลิตรละ 2 บาท ภาพยนตร์ขนาดตั้งแต่ 35 มม. ขึ้นไปที่ถ่ายทำในต่างประเทศเก็บอากรขาเข้าตามความยาวของฟิล์มเมตรละ 30 บาท

ค. อัตราผสม เป็นอัตราที่เรียกเก็บทั้งตามราคาและตามสภาพอัตราใดคำนวณได้เงินสูงกว่าเรียกเก็บตามอัตรานั้น ของขาเข้าที่ได้กำหนดอัตราอากรทั้งตามราคาและตามสภาพไว้เช่น ของที่ทำด้วยพลาสติกได้กำหนดอัตราอากรไว้ว่า ตามราคาร้อยละ 60 ตามสภาพกิโลกรัมละ 6 บาท

โดยทั่วไป การเสียอากรข้อมเสียตามอัตราอากรที่กำหนดไว้ในพิกัดอัตรา
ศุลกากรท้ายพระราชกำหนด ซึ่งอาจจะเป็นอัตราอากรตามราคา หรืออัตราอากรตามสภาพอย่าง
ใดอย่างหนึ่งแล้วแต่กฎหมายจะระบุ แต่ในกรณีที่พิกัดอัตราอากรท้ายพระราชกำหนดฯ
ได้ระบุไว้ทั้งอัตราอากรตามราคาและอัตราอากรตามสภาพ คือ กำหนดไว้เป็นอัตราคู่ ก็
ให้เสียอากรในอัตราที่คิดเป็นเงินสูงกว่า

กรณีที่กฎหมายบัญญัติไว้ชัดเจนเช่นนี้มีผลคือ ไม่เกิดปัญหาในการตี
ความเพราะหากกฎหมายมิได้บัญญัติให้เสียอากรในอัตราใด ข้อมเกิดปัญหาในการตีความ
ว่าจะเสียอากรในอัตราที่คิดเป็นเงินสูงกว่าหรือจะต้องเสียในอัตราอากรที่คิดเป็นเงินต่ำ
กว่า

กฎหมายศุลกากรได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการเสียค่าอากรไว้ดังนี้

1. เวลาที่เกิดความรับผิดชอบในอันที่จะเสียค่าอากร

1.1 สำหรับสินค้าขาเข้าได้บัญญัติไว้ใน มาตรา 10 ทวิ ดังนี้ “ ความรับ
ผิดในอันจะต้องเสียค่าอากรสำหรับของที่นำเข้ามาเกิดขึ้นในเวลาที่น่าของเข้าสำเร็จ “ เวลาที่
นำเข้าสำเร็จคือ เวลาที่เรือซึ่งนำสินค้าเข้ามาในเขตท่าที่จะถ่ายของออกจากเรือ หรือท่าที่มี
ชื่อส่งของถึงซึ่งหมายถึงท่าที่เป็นจุดหมายปลายทางอันจะส่งของให้แก่ผู้รับ ณ ที่นั้น
คำว่า “ เขตท่า “ หมายถึง ท่าศุลกากรที่รัฐมนตรีกระทรวงการคลังกำหนดโดยออกเป็น
กฎกระทรวงตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 ตัวอย่างเช่น เรือเข้าท่า
กรุงเทพฯ แต่มีของต้องส่งถึงสงขลากับเรือสำนี้ด้วย เฉพาะของที่ถ่ายลงที่ท่ากรุงเทพฯ
เท่านั้น ถือว่าเป็นการนำเข้าสำเร็จตั้งแต่เรือเข้ามาในเขตท่ากรุงเทพฯ แล้ว ส่วนของที่ตรา
ส่งถึงสงขลาที่มากับเรือสำนี้ด้วยนั้น ยังไม่ถือว่าของรายนั้นนำเข้าสำเร็จแล้วเพราะเรือยังไม่
เข้าไปในเขตท่าสงขลา ความรับผิดชอบในอันจะต้องเสียภาษีจึงยังไม่เกิดขึ้น

ส่วนการนำเข้าทางอื่นที่มีใช้ทางเรือ ความสำเร็จในการนำเข้า ตาม
ระเบียบปฏิบัติได้กำหนดไว้ดังนี้

ก. การนำเข้าทางรถคือ เวลาที่รถได้เข้าถึงด่านพรมแดนหรือด่านศุลกากร
ข. การนำเข้าทางรถไฟคือ เวลาที่รถไฟได้ผ่านเขตแดนเข้ามาในราชอาณาจักร

ค. การนำเข้าทางอากาศยานคือ เวลาที่อากาศยานถึงสนามบินศุลกากร

ง. การนำเข้าทางไปรษณีย์คือ เวลาที่เปิดตู้ไปรษณีย์

1.2 สำหรับสินค้าขาออก

มาตรา 10 ตรี “ ความรับผิดชอบในอันจะต้องเสียค่าภาษีสำหรับของที่ส่งออกอันเกิดขึ้นในเวลาที่ยื่นของออกสำเร็จ “ เวลาที่ยื่นของออกสำเร็จนั้นคือ เวลาตามความหมายในมาตรา 46 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 ซึ่งบัญญัติว่า “ ถ้ามีความจำเป็นด้วยประการใด ๆ เกี่ยวกับการศุลกากรที่จะกำหนดเวลาเป็นที่แน่นอนว่าการส่งของใด ๆ ออกจะพึงถือว่าเป็นอันสำเร็จเมื่อไรไซ้ ท่านให้ถือว่าการส่งออกเป็นอันสำเร็จแต่ขณะที่เรือซึ่งส่งของออกได้ออกจากเขตท่าซึ่งได้ออกเรือเป็นขั้นที่สุด เพื่อไปจากพระราชอาณาจักรนั้น “

คำว่า เขตท่าซึ่งได้ออกเรือเป็นขั้นที่สุด หมายถึง เขตท่าสุดท้ายที่เรือซึ่งบรรทุกสินค้านั้นได้เดินทางออกไปนอกราชอาณาจักรโดยไม่แวะท่าใด ๆ ในราชอาณาจักรอีกแล้ว

2. เวลาที่ต้องชำระค่าภาษี

เวลาที่ต้องชำระค่าภาษี หมายถึง เวลาที่ผู้นำเข้าหรือส่งออกสินค้าจะต้องชำระเงินแก่ศุลกากรเป็นค่าภาษีสำหรับสินค้าที่นำเข้าหรือส่งออก

มาตรา 10 “ บรรดาค่าภาษีให้เก็บตามพระราชบัญญัตินี้และตามกฎหมายว่าด้วยพิกัตอัตราศุลกากร การเสียภาษีให้เสียแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในเวลาที่ยื่นของออกสินค้าให้ “

กฎหมายศุลกากรได้กำหนดว่า ผู้มีสิทธิในสินค้าซึ่งนำเข้าหรือส่งออกจะต้องทำใบขนสินค้าสำแดงรายการตามแบบที่กำหนดขึ้นมาโดยกรมศุลกากรเพื่อให้ตรวจสอบและรับรอง เมื่อผ่านการตรวจสอบและรับรองแล้วจึงจะชำระค่าภาษี เมื่อชำระค่าภาษีแล้วเจ้าหน้าที่ก็จะประทับตราสมบูรณ์เรียกว่า ออกใบขนสินค้าให้ ถ้าเจ้าของและผู้มีสิทธิยังไม่มาขึ้นใบขนสินค้าเพื่อเสียภาษีและรับรองเข้าก็ยังไม่ต้องเสียค่าภาษี ถึงแม้ว่า

เวลาที่ความรับผิดในอันที่จะเสีค่าภาษีเกิดขึ้น แต่ผู้นำเข้ายังไม่ประสงค์จะรับสินค้าไปจำหน่ายจึงปล่อยไว้ให้อยู่ในความดูแลของการท่าเรือ ผู้นำเข้าก็ยังไม่ต้องเสีค่าภาษี ในทางกลับกัน แม้ว่าความรับผิดในอันที่จะเสีค่าภาษียังไม่เกิด ก็อาจมีการเสีภาษีได้ หากมีการออกใบขนสินค้าให้ ซึ่งมีเฉพาะกรณีการส่งออกเท่านั้น การยื่นใบขนสินค้าล่วงหน้าเพื่อต้องการให้เกิดความรวดเร็วในการส่งออกให้ทันกำหนด

3. การคำนวณภาษี

องค์ประกอบสำคัญในการคำนวณภาษี ได้แก่ สภาพของ ราคาของ และพิกัดอัตราศุลกากรสำหรับของนั้น องค์ประกอบทั้งสามนี้อาจเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา

3.1 สินค้าขาเข้า การคำนวณค่าภาษีสำหรับสินค้าขาเข้าตาม มาตรา 10 ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 ได้วางหลักเอาไว้ว่า “ การคำนวณค่าภาษีให้ถือตามสภาพของ ราคาของและพิกัดอัตราศุลกากรที่เป็นอยู่ในเวลาที่ความรับผิดในอันที่จะเสีค่าภาษีเกิดขึ้น “

เมื่อเรือบรรทุกสินค้าเข้ามาถึงเขตท่า ความรับผิดในอันที่จะเสีค่าภาษีสำหรับของที่นำเข้าก็จะเกิดขึ้นทันที สภาพของ ราคาของและอัตราอากรเป็นอยู่อย่างใด ในเวลาที่ความรับผิดเกิดขึ้นก็จะใช้เป็นหลักในการพิจารณาคำนวณเงินค่าภาษีไปตามนั้น ถึงแม้ว่าสภาพของ ราคาของ และอัตราอากรจะเปลี่ยนแปลงไปในภายหลังก็ไม่ต้องคำนึง ตัวอย่างเช่น ราคาของเป็นอยู่อย่างหนึ่งแต่ได้เปลี่ยนแปลงภายหลังอันเนื่องมาจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศเปลี่ยนแปลงไปก็คืออัตราอากรที่ใช้อยู่ตามกฎหมายพิกัดอัตราศุลกากรเป็นอยู่อย่างหนึ่ง แต่มีกฎหมายเปลี่ยนแปลงอัตรา อากรใหม่ภายหลังก็คือ ในการคำนวณค่าภาษีต้องถือเอาสภาพของ ราคาของ และอัตราอากรที่เป็นอยู่ในเวลาที่ความรับผิดในอันที่จะเสีค่าภาษีเกิดขึ้น ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายหลังจะอ้างเป็นสาเหตุเพื่อลดหรือเพิ่มภาษีอากรไม่ได้ ฉะนั้น ถึงแม้ผู้นำเข้าจะยื่นใบขนสินค้าเพื่อเสีค่าภาษีเมื่อใดก็ตาม การคำนวณภาษีต้องพิจารณาถึงสภาพของ ราคาของ และพิกัดอัตราศุลกากร

ที่เป็นอยู่ในเวลาที่ความรับผิดชอบในอันที่จะต้องเสียภาษีเกิดขึ้น คือ เวลาที่การนำเข้าสำเร็จ เว้นแต่จะมีกฎหมายศุลกากรบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

3.2 สินค้าขาออก

การคำนวณค่าภาษีขาออก มิได้ใช้เวลาที่ความรับผิดชอบในอันที่จะต้องเสียค่าภาษีเกิดขึ้น แต่กำหนดให้การคำนวณค่าภาษีใช้เวลาที่เป็นอยู่ในขณะที่เจ้าหน้าที่ออกไปขนสินค้าให้ตามมาตรา 10 ตรี วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ.ศุลกากร 2469 ซึ่งกำหนดว่า “ การคำนวณค่าภาษีให้ถือตามสภาพของ ราคาของ และพิกัดอัตราศุลกากรที่เป็นอยู่ในเวลาที่ออกไปขนสินค้าให้ “

ในทางปฏิบัติ กรมศุลกากรได้ถือเอาเวลาที่ประทับตราสมบูรณ์ลงในใบขนสินค้าเพื่อเป็นการรับรองว่าใบขนสินค้าฉบับนั้นได้ผ่านการตรวจสอบและรับรองจากเจ้าหน้าที่แล้ว จึงถือเป็นการออกไปขนสินค้าให้

4. การเรียกเก็บภาษี

พ.ร.บ.ศุลกากร พ.ศ. 2469 มาตรา 10 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ บรรดาภาษีนั้นให้เก็บตามพระราชบัญญัตินี้ และตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร การเสียค่าภาษีให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในเวลาออกไปขนสินค้าให้ “ ซึ่งแยกเป็นหัวข้อได้ดังนี้

4.1 บรรดาภาษีให้เก็บตาม พ.ร.บ. นี้ กฎหมายศุลกากรได้บัญญัติหลักการเก็บค่าภาษีอากรไว้หลายมาตรา เช่น ความรับผิดชอบในอันที่จะต้องเสียค่าภาษีซึ่งกล่าวมาแล้ว บทบัญญัติให้งดเว้นการเรียกเก็บภาษีในบางกรณี เช่น ให้งดเว้นการเรียกเก็บอากรขาเข้าและขาออกแก่ของที่ปล่อยไปจากคลังสินค้าทัณฑ์บน นอกจากนี้ยังมีบทบัญญัติคืนเงินอากรขาเข้าแก่ของที่นำเข้าทุกประเภท เช่น นำเข้ามาแล้วส่งกลับออกไปยังต่างประเทศให้ได้รับเงินอากรขาเข้าคืนในสิบล้านหรือส่วนที่เกินหนึ่งพันบาทแล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า หรือคืนอากรขาเข้าให้ทั้งหมด ถ้าพิสูจน์เป็นที่พอใจริบตีว่าได้ใช้ในการผลิต ผสม ประกอบหรือบรรจุเป็นของที่ส่งออกไปยังต่างประเทศ (พ.ร.บ.ศุลกากร ฉบับที่ 9 มาตรา 19 ทวิ)

4.2 เก็บตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร กฎหมายพิกัดอัตราศุลกากรได้กำหนดหลักเกณฑ์การเก็บ หลักเกณฑ์การตีความและมีบัญชีแนบท้ายระบุนอัตราที่เก็บทั้งของที่นำเข้าและส่งออกรวมตลอดถึงของที่ยกเว้นอากรด้วย

4.3 ให้เสียแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในเวลาที่ยกออกไปขนสินค้า การเสียค่าภาษีศุลกากรไม่มีการบังคับ ถึงแม้ว่าความรับผิดชอบในอันที่จะต้องเสียภาษีเกิดขึ้นแล้ว แต่จะไม่นำภาษีมาเสียเลยก็ยังคงได้เพียงแต่ว่าจะมารับของนั้นไปจากศุลกากรไม่ได้ และถ้าหากทอดทิ้งไว้นานเกินสองเดือนของนั้นจะกลายเป็นของตกค้างตามกฎหมายศุลกากร แต่ถ้าผู้ใดต้องการรับของไปจากศุลกากรหรือต้องการส่งของออกไปนอกราชอาณาจักร ก็ต้องยื่นใบขนสินค้าเพื่อให้พนักงานตรวจสอบรายการที่สำแดงไว้ว่าถูกต้องหรือไม่ ถ้าถูกต้องก็จะออกใบขนสินค้าให้ขณะเดียวกันก็ต้องเสียภาษีด้วย

5. การชำระภาษี

การชำระภาษีให้ชำระเป็นเงินสด หรือเช็คหรือบัตรภาษีก็ได้

5.1 การชำระค่าภาษีเป็นเช็ค มีข้อกำหนดให้เป็นเช็คของธนาคารแห่งประเทศไทย เช็คที่มีธนาคารค้ำประกัน เช็คที่ธนาคารเซ็นสั่งจ่าย เช็คที่ธนาคารรับรองหลังเช็ค เช็คทุกประเภทที่กล่าวมาต้องขีดคร่อมและสั่งจ่ายให้แก่กรมศุลกากร ลงวันที่ที่ใช้เช็คนั้นต่อหน้าเจ้าหน้าที่หรือก่อนวันชำระต่อเจ้าหน้าที่ไม่เกิน 30 วัน ไม่รับเช็คลงวันที่ล่วงหน้า

5.2 การชำระค่าภาษีด้วยบัตรภาษี ผู้ส่งออกสินค้าเมื่อเสียภาษีขาออกประสงค์จะขอรับเงินค่าชดเชยค่าภาษี (มุมนำเงิน) ที่ได้จ่ายให้แก่กรมศุลกากรไปแล้วขณะที่ส่งออก กรมศุลกากรจะจ่ายเงินชดเชยค่าภาษีคืนเป็น “ บัตรภาษี ” ซึ่งบัตรภาษีนี้สามารถนำไปใช้แทนเงินสดได้กับกรมศุลกากร กรมสรรพากรและกรมสรรพสามิต บัตรภาษีนี้ยังสามารถโอนกันได้ ในกรณีที่ผู้นำเข้าหรือส่งออกสินค้าชำระค่าภาษีเป็นบัตรภาษี เจ้าหน้าที่กรมศุลกากรจะต้องตรวจดูว่าบัตรภาษีนั้นยังไม่หมดอายุ ถ้ามีการต่ออายุบัตรภาษีก็ตรวจดูว่ามีคำสั่งอนุมัติที่ค้ำหลังบัตรภาษีโดยผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อในบัตรภาษีลงนามกำกับ

กรณีบัตรภาษีมีจำนวนเงินมากกว่าเงินค่าภาษีอากรที่ต้องชำระ ห้ามเจ้าหน้าที่ศุลกากรรับบัตรภาษี แต่ถ้าบัตรภาษีมีจำนวนเงินน้อยกว่าค่าภาษีอากรที่ต้องชำระก็ให้รับบัตรภาษีและเพิ่มด้วยเงินสดหรือเช็คจนครบจำนวน

บัตรภาษีมีอายุ 3 ปี นับตั้งแต่วันออกบัตร แต่อาจขอต่ออายุบัตรภาษีได้คราวละ 3 ปีไม่เกิน 2 ครั้ง

6. การวางเงินประกัน

ในกรณีที่ผู้นำของเข้าหรือผู้ส่งของออกตกลงกับกรมศุลกากรไม่ได้เกี่ยวกับพิกัดอัตราศุลกากรหากต้องการนำสินค้าออกไปก่อนที่จะตกลงกันได้ ให้ชำระค่าภาษีตามที่กรมศุลกากรประเมิน นำสินค้าออกไปก่อน แล้วมาดำเนินการเรื่องอัตราศุลกากรที่หลัง หากพิสูจน์ได้ว่าค่าภาษีเป็นไปตามค่าได้แจ้งของผู้นำเข้าหรือส่งออก ก็ขอคืนส่วนที่จ่ายเกินได้ หากกรมศุลกากรเป็นฝ่ายถูกเงินที่วางประกันไว้เป็นค่าภาษีก็ถือว่าได้ชำระค่าภาษีครบถ้วนแล้ว

6.1 มาตรา 40 วรรคหนึ่ง ผู้นำเข้าจะนำของใด ๆ ไปจากอารักขาของศุลกากรต้องยื่นใบขนสินค้าและเสียภาษีอากรจนครบถ้วน หรือวางเงินประกัน อาจใช้การค้ำประกันของธนาคารแทนการวางเงินประกันตามระเบียบที่กรมศุลกากรกำหนดได้

6.2 มาตรา 40 วรรคสอง เมื่อผู้นำเข้าหรือส่งออกร้องขอว่ามีความจำเป็นต้องนำของออกไปจากอารักขาของศุลกากรโดยรีบด่วน ถ้าของนั้นต้องเสียภาษีอากร ก็ให้วางเงินหรือหลักประกันอย่างอื่นเพื่อประกันค่าภาษีอากรนั้น การวางเงินประกันหรือหนังสือค้ำประกันของธนาคารให้ค้ำค่าภาษีอากร ในกรณีวางหลักประกันอย่างอื่นให้พิจารณาอนุญาตเฉพาะส่วนของราชการ รัฐวิสาหกิจหรือองค์การระหว่างประเทศและผู้มีเอกสิทธิ์ทางการทูตเท่านั้น

6.3 มาตรา 67 เรื่องการค้าชายฝั่ง เรือบรรทุกสินค้าลำใดที่บรรทุกสินค้าส่งไปตามชายฝั่งก่อน แล้วเลยไปยังภาคต่างประเทศให้ยื่นใบขนสินค้าชายฝั่งและถ้ามีค่าภาษีจะต้องเสียในการส่งของนั้น ๆ จะต้องวางเงินค่าภาษีอากรไว้จนเต็มจำนวน ณ ท่าที่ได้รับปล่อยเรือนั้น

มีข้อยกเว้นสำหรับเรือที่บรรทุกสินค้าดังกล่าวหากมีค่าภาษีอากรขาออกที่ต้องเสียไม่เกิน 1,000 บาท ถ้าออกจากท่ากรุงเทพฯ หรือ 500 บาท ถ้าออกจากท่าอื่นให้ได้รับยกเว้นการวางเงินประกัน

6.4 มาตรา 112 เจื่อนไขการค้าประกันค่าภาษีอากรแทนการวางเงินประกันไว้เรียกว่า “ การค้าประกันลอย “ ผู้นำของเข้าหรือส่งของออกที่ประสงค์จะขอให้กรมศุลกากรรับการค้าประกันลอยแทนการวางเงินประกัน ใบขนสินค้าเข้าหรือใบขนสินค้าออกจะต้องยื่นคำขออนุญาตตามแบบท้ายประกาศพร้อมหนังสือคำประกันของธนาคารคอกองเก็บอากร หนังสือคำประกันของธนาคารจะต้องมีข้อความครบถ้วนถูกต้องตามแบบท้ายประกาศ และจะต้องระบุวงเงินคำประกันไม่ต่ำกว่าหนึ่งแสนบาท “

7. การเรียกเก็บค่าภาษีที่เสียไว้ไม่ครบถ้วน

7.1 อธิบดีมีอำนาจสั่งให้งดการเรียกเก็บเพิ่มเติม มาตรา 10 วรรคบัญญัติว่า “ ถ้าค่าภาษีที่ได้เสียไว้ไม่ครบถ้วนตามจำนวนที่จะต้องเสียจริง กรมศุลกากรมีสิทธิเรียกเก็บส่วนที่ขาดจนครบ แต่ในกรณีที่ปรากฏหลังจากที่ได้ปล่อยของออกไปจากอารักขาของกรมศุลกากร หรือได้ส่งของออกนอกอาณาจักรแล้วว่าค่าภาษีที่เสียไว้ไม่ครบถ้วนตามจำนวนที่ต้องเสียจริงและค่าภาษีที่ขาดมีจำนวนไม่เกินปีสิบบาท ตามใบขนสินค้าฉบับหนึ่ง ๆ อธิบดีหรือผู้ที่อธิบดีมอบหมายจะสั่งให้งดการเรียกเก็บเพิ่มเติมได้ “

7.2 สิทธิของกรมศุลกากรที่จะเรียกเงินอากรที่ขาด มาตรา 10 วรรค 3 บัญญัติว่า “ เว้นแต่ในกรณีที่มีการหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงอากร สิทธิของกรมศุลกากรที่จะเรียกเงินอากรที่ขาด เพราะเหตุอันเกี่ยวกับชนิด คุณภาพ ปริมาณ น้ำหนักหรือราคาแห่งของใด ๆ หรือเกี่ยวกับอากรสำหรับของใด ๆ นั้น ให้มีนับจากวันที่นำของเข้าหรือส่งออก “

การใช้สิทธิเรียกเก็บเพิ่มเติมของกรมศุลกากร ต้องอยู่ภายในกำหนดของอายุความแบ่งเป็น 3 กรณีคือ

ก. การเรียกเก็บเพิ่มในกรณีทั่วไป ค่าภาษีที่เสียไว้ไม่ครบกรมศุลกากรมีสิทธิเรียกเก็บจนครบ โดยทั่วไปให้อายุความสิบปี ซึ่งเงินอากรขาดเฉพาะเหตุเกี่ยวกับ

ชนิด คุณภาพ ปริมาณ น้ำหนัก หรือราคาแห่งของใด ๆ หรือเกี่ยวกับอัตราอากรสำหรับ
ของนั้น

ข. การเรียกเก็บเพิ่มในกรณีคำนวณจำนวนเงินอากรผิด ซึ่งเป็นความ
บกพร่องทางการคำนวณ กรณีนี้อายุความสองปีนับจากวันที่นำของเข้าหรือส่งของออก

ค. การเรียกเก็บเพิ่มในกรณีหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงอากร การ
เก็บค่าภาษีที่ต่ำกว่าเป็นจริงจากเหตุของการหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงอากร กรม
ศุลกากรมีสิทธิเรียกเก็บอากรที่ขาดเพราะเหตุดังกล่าว โดยมีอายุความ 15 ปี